

spočívají na témže právním důvodu, pro posouzení věcné příslušnosti rozhodná a, poněvadž výše ta přesahuje 5.000 Kč, nemůže býti o zaplacení této pohledávky žalováno u okresního soudu a nemění na věci nic, že byly podány dvě žaloby, každá o peníz 5.000 Kč nepřevyšující (sb. n. s. čís. 1947).

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávnění. Jde o nájemné splatné čtvrtletně. Tu však jest nájemné za určité nájemní období jako úplata za užívání pronajaté věci v tomto období samostatnou pohledávkou vzniklou v době splatnosti. (§ 1100 obč. zák.). Nejde o část jistinné pohledávky podle § 55 j. n., nýbrž o časově podle trvání nájemní smlouvy omezený nárok na jednotlivé čtvrtletně splatné na sobě nezávislé částky, z nichž lze každou uplatňovati samostatnou žalobou.

Čís. 11585.

Dědic, převavší smírem s ostatními dědici celý pozůstalostní dluh, nastupuje proti věřiteli jako jediný dědic jen, přistoupil-li věřitel ke smíru buď výslovně nebo sice mlčky, ale způsobem vytčeným v § 863 obč. zák., anebo učinil-li tak svým zmocněncem k jednání tomu (§ 1008 obč. zák.) vykázaným.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1932, R I 191/32.)

Zůstavitel Jan M. dluhoval žalobci 6.000 Kč. Žalovanému, nezletilému synu zůstavitele, byla pozůstalost odevzdána třemi osminami. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném zaplacení 2.250 Kč, tři osmin z pohledávky 6.000 Kč. Žalovaný namítl nedostatek pasivního oprávnění ke sporu uváděje, že jedinou dlužnicí by byla matka žalovaného, Jindřiška P-ová, která za souhlasu Antonína M-a, žalobcova zástupce, jenž projednání pozůstalosti byl přítomen a dědický smír podepsal, převzala celou pohledávku žalobce 6.000 Kč ku placení, takže žalovaný nic nedluhuje. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, vycházeje z předpokladu, že žalobcův otec Antonín M. při projednání pozůstalosti dne 12. prosince 1927 jeho pohledávku 6.000 Kč jménem žalobce přihlásil, že matka žalovaného Jindřiška P-ová dědickým smírem všechny pozůstalostní dluhy převzala, tím nastoupila jako jediná dlužnice na místo dalších zákonných dědiců, nezl. Jana a Jindřišky M-ových, že Antonín M. v zastoupení a zmocnění žalobce tento dědický smír podepsal a nic nenamítal, tudíž k výměně dlužníků mlčky svolil, a že byl žalobcem zmocněn, by při projednání pozůstalosti žalobce zastupoval, a za něho jednal a že následkem toho jedinou dlužnicí pohledávky žalobcovy jest přejímatelka pozůstalosti Jindřiška P-ová, nikoli žalovaný. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Předpoklad prvního soudu, že Jindřiška P-ová, převavší celý

pozůstalostní dluh, tedy i pohledávku žalobce 6.000 Kč, nastoupila jako jediná dlužnice místo dalších zákonných dědiců, svých dětí nezi. Jana a Jindřišky M-ových ve smyslu § 1405 obč. zák., byl by jen tenkrát na místě, kdyby buď žalobce sám k tomuto smíru byl přistoupil jako věřitel buď výslovně nebo sice mlčky, ale způsobem v § 863 obč. zák. vytčeným nebo byl učinil tak svým zmocněncem k ujednání tomu vykázaným. Ani to, ani ono se však nestalo. Okolnost, že v pozůstalostní věci došlo k dědickému smíru, podle něhož se jen Jindřiška P-ová zavázala zaplatiti veškeré pozůstalostní dluhy, mezi nimiž jest i uplatňovaná pohledávka žalobcova 6.000 Kč, má místo jen mezi dědici samými, ale tím se žalovaná nestala universální dědičkou, a spoludědici nejsou již smírem o sobě proti věřitelům pozůstalosti sprostěni závazku podle § 821 obč. zák., naopak, ručí za ně podle svého dědického podílu. Ježto jest nesporno, že se k pozůstalosti Jindřiška P-ová přihlásila vyminečně ze zákona k jedné čtvrtině, jest žalobce oprávněn čtvrtinu své pohledávky na ní žalobou vymáhati a zbytek na ostatních spoludědících podle jich zákonných dědických podílů. Z pozůstalostních spisů i provedených důkazů zřejmo, že žalobce při projednání pozůstalosti osobně vůbec přítomen nebyl a ani dodatečně dědický smír neschválil a že se jeho otec Antonín M. projednání v zastoupení a zmocnění žalobce byl účastnil, nelze z průvodů těch vyvozovati. Z pozůstalostních spisů jest zřejmo, že Antonín M. pohledávku žalobce přihlásil a protokol o projednání pozůstalosti podepsal. Závěr prvního soudu, že se Antonín M. zúčastnil projednání pozůstalosti v zastoupení a ve zmocnění žalobce, a že jako jeho zástupce přihlásil jeho pohledávku, postrádá všeho podkladu a jest v rozporu se spisy. Přípis žalobcův ze dne 8. května 1928 lze jen vykládati tak, že žalobce s přihláškou své pohledávky otcem souhlasil, ale nelze z něho vyvozovati, že žalobce s převzetím své pohledávky jen Jindřiškou P-ovou se sprostěním ostatních zákonných dědiců souhlasil a k tomu přivolil, neboť k tomu bylo by podle § 1008 obč. zák. třeba zvláštní plné moci. Podle toho všichni dědici ručí žalobci podle § 821 obč. zák. a an žalovaný jest zákonným dědicem tří osmin pozůstalosti, může se žalobce na něm domáhati těchto tří osmin své pohledávky 2.250 Kč. Námitka nedostatku pasivní legitimace není proto důvodnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení odvolacího soudu odpovídá i stavu věci i zákonu. Dědický smír v pozůstalosti po Janu M-ovi byl uzavřen mezi dědici, žalobce však nebyl stranou v tomto dědickém smíru a ani osobně, ani zmocněncem ke smíru tomu nepřistoupil, jak odvolací soud ze zjištění prvního soudu správně dovodil. Žalobce, tvrdící, že má pohledávku za zůstavitelem, může požadovati její zaplacení na dědících, jimž byla pozůstalost odevzdána, a to podle podílu, kterým jim pozůstalost byla odevzdána (§ 821 obč. zák.) bez ohledu na dědický smír, který dědici mezi sebou uzavřeli. Převzetí zůstavitelova dluhu jedním z dědiců ku zaplacení nezprošťuje druhé spoludědice ze závazku, pokud věřitel ku převzetí dluhu nepřivolil (§ 1405 obč. zák.). Že se žalobcovo přivolení nestalo, dovodil výstižně odvolací soud a neodporuje to zjištění prvního

soudu, který ze svých zjištění učinil závěry odchýlné, s nimiž nelze souhlasiti. Ani to, že žalobcův otec přihlásil žalobcovu pohledávku k pozůstalosti a že podepsal protokol o projednání pozůstalosti, v němž dědický smír byl sepsán, nemůže nahraditi zákonem vyžadované svolení žalobcovo, an odvolací soud nevzal za prokázáno, že se Antonín M. zúčastnil projednání pozůstalosti v zastoupení a zmocnění žalobce a jako jeho zástupce přihlásil jeho pohledávku, a ani dodatečně žalobce souhlas s převzetím dluhu Jindřiškou M-ovou neprojevil. Správně odvolací soud usoudil, že bylo by tu třeba bývalo zvláštní plně moci podle § 1008 obč. z., ano by šlo o vzdání se práva proti spoludědicům a o narovnání. Že takováto zvláštní plná moc byla dána, nebylo ani tvrzeno, ani prokázáno. Za těchto okolností nelze podle § 863 obč. zák. pokládati souhlas za mlčky daný.

Čís. 11586.

Jest porušením povinné úcty k soudu (§ 86 c. ř. s.), uvedeno-li v odvolání, že prvý soud odvolatelovým svědkům z á s a d n ě nevěří. Uložiti pořádkový trest byl oprávněn i soud první, i soud druhé stolice. Pořádkový trest je uložiti advokátu podepsavšímu odvolací spis, třebas jej sepsal koncipient.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1932, R II 96/32.)

O d v o l a c í s o u d uložil právnímu zástupci odvolatelů pokutu podle § 86 c. ř. s., ježto v odvolacím spise porušil povinnou úctu k soudu, tvrdě, že soudce svědkům odvolatele zásadně nevěří.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Poznámka v odvolacím spisu, že okresní soud svědkům Josefu J-ovi a Marii J-ové z á s a d n ě nevěří, jest porušením povinné úcty k soudu a odůvodňuje, by straně neb advokátu, který podání podepsal, byl uložen pořádkový trest (§ 86 c. ř. s.). K tomu byl oprávněn i soud první, i soud druhé stolice (srov. posudek nejvyššího soudu ve Vídni, věstník min. spr. z roku 1903 str. 23, 24 a rozhodnutí sb. n. s. čís. 3180). Odvolací soud tudíž trest právem uložil zástupci odvolatelů. Okolnost, že odvolací spis sepsal koncipient stěžujícího si advokáta a že odvolatelé jsou nemajetní a nebudou moci nikdy zaplatiti palmární účet zástupcův, je docela nerozhodná, neboť uložení trestu zavinil stěžovatel tím, že podání podepsal.

Čís. 11587.

Jest dostatečným důvodem k povolení prozatímního opatření, nelze-li podle návrhu a podle jeho osvědčení míti za jediné možné, že zdržovací žaloba (podle zákona proti nekalé soutěži) bude bez dalšího zamítnuta.